

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 04.10.1974, sp. zn. Tpj 95/73, ECLI:CZ:NS:1974:TPJ.95.1973.1

Číslo: 15/1975

Právní věta: Jestliže se ten, kdo odpykává trest odnětí svobody ve třetí nápravně výchovné skupině, dopustí ve výkonu trestu odnětí svobody přečinu, jímž dává najevo odmítání spolupráce při převýchovném procesu (zejm. přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. d/ zák. č. 150/1969 Sb. ve znění zák. č. 46/1973 Sb.) a za který je mu uložen další nepodmíněný trest odnětí svobody, může být podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen pro výkon tohoto trestu rovněž do třetí nápravně výchovné skupiny.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 04.10.1974

Spisová značka: Tpj 95/73

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 3-4

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Výkon trestu odnětí svobody

Předpisy: 140/1961 Sb. § 39a odst. 3 150/1969 Sb. § 7 písm. d

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 15/1975 sb. rozh.

Jestliže se ten, kdo odpykává trest odnětí svobody ve třetí nápravně výchovné skupině, dopustí ve výkonu trestu odnětí svobody přečinu, jímž dává najevo odmítání spolupráce při převýchovném procesu (zejm. přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. d/ zák. č. 150/1969 Sb. ve znění zák. č. 46/1973 Sb.) a za který je mu uložen další nepodmíněný trest odnětí svobody, může být podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen pro výkon tohoto trestu rovněž do třetí nápravně výchovné skupiny.

(Stanovisko trestného kolegia Nejvyššího soudu ČSR ze 4. října 1974, [Tpj 95/73.](#))

Po nabytí účinnosti zák. č. 46/1973 Sb., jímž byl změněn a doplněn zákon č. 150/1969 Sb. o přečinech, postihují soudy pachatele pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. d/ cit. zák., spáchaný ve výkonu trestu odnětí svobody. Při rozhodování o zařazování odsouzených za tento přečin do nápravně výchovných skupin není praxe soudu jednotná v případech, kdy odsouzený spáchal přečin během výkonu trestu ve třetí nápravně výchovné skupině a je znovu odsouzen k

nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

Podle stanoviska trestného kolegia Nejvyššího soudu ČSR z 29. prosince 1972 č. [Tvj 88/72](#) (uveřejněného pod č. 27/1973 Sb. rozh. tr.) ukládá-li soud pachateli přečinu nepodmíněný trest odnětí svobody, nemůže jej zařadit pro výkon tohoto trestu do třetí nápravně výchovné skupiny podle § 39a odst. 3 tr. zák., byť byl pachatel v posledních deseti letech před spácháním přečinu ve výkonu trestu odnětí svobody za úmyslný trestný čin nebo přečin (§ 39a odst. 2 písm. b/ tr. zák.).

Při hodnocení hledisek uvedených v § 39a odst. 3 tr. zák. je však třeba v případech shora uvedeného přečinu podle § 7 písm. d/ zák. č. 150/1969 Sb. o přečinech ve znění novely přihlížet i k politickoprávním cílům sledovaným novelami k trestnímu zákonu (č. 45/1973 Sb.), k zákonu o přečinech (č. 46/1973 Sb.) a zvláště pak k zákonu o výkonu trestu odnětí svobody (č. 47/1973 Sb.).

Zkušenosti s aplikací zákona o výkonu trestu odnětí svobody vedou k závěru, že je nutno využívat všech zákonných prostředků k působení na odsouzené při zachovávání správných relací mezi jednotlivými složkami nápravně výchovné činnosti; jde zejména též o vytvoření účinného postupu proti osobám, které se i ve výkonu trestu vyhýbají práci nebo jinak hrubě narušují stanovený pořádek a kázeň (srov. důvodovou zprávu k zák. č. 47/1973 Sb.). V té souvislosti lze poukázat rovněž i na důvodovou zprávu k § 7 písm. d/ zák. č. 46/1973 Sb., podle níž stále častější případy maření výkonu trestu odnětí svobody, ale mají i nepříznivý vliv na morálku ostatních odsouzených. V zájmu zabezpečení cílů sledovaných uloženým trestem i v zájmu prohloubení generální prevence je proto třeba zajisti účinný a rychlý postih osob dopouštějících se takových jednání.

Aplikování kritérií pro stanovení nápravně výchovných skupin bez zřetele na potřeby individuálního případu se může dostat do rozporu s cílem, který sleduje zákon diferenciací výkonu trestu odnětí svobody a kterým je oddělit méně narušené odsouzené od více narušených odsouzených a odstupňovat účinnost prostředků používaných při nápravně výchovné činnosti podle stupně narušení pachatele ve smyslu § 5 odst. 2 zák. č. 59/1965 Sb. (srov. II/66 sb. rozh. tr.).

Stupeň a povaha narušení pachatele (jeden ze znaků § 39a odst. 3 tr. zák.), který vykonává trest odnětí svobody ve třetí nápravně výchovné skupině, nepochybně ovlivňuje kritéria pro hodnocení závažnosti činu spáchaného ve výkonu tohoto trestu (druhý ze znaků § 39a odst. 3 tr. zák.), zejména spáchal-li odsouzený během výkonu trestu přečin, jímž dává zřetelně najevo svůj negativní postoj ke spolupráci na úseku pracovní výchovy. Za těchto okolností může i přečin nabýt v souvislosti s vysokým stupněm narušenosti pachatele takové závažnosti, že jsou splněny ve smyslu § 39a odst. 3 tr. zák. podmínky pro zařazení pachatele do třetí nápravně výchovné skupiny.